DISSERTATIO
INAVGVRALIS CHIRVRGICO MEDICA
DE
VSV OPII CHIRVRGICO

QVAM
CONSENTIENTE
ILLVSTRI MEDICORVM ORDINE
PRO
SVMMIS IN MEDICINA HONORIBVS OBTINENDIS
IN
ACADEMIA GEORGIA AVGVSTA
D. XVI. FEBR. A. MDCCLXXX.
PVBLICE DEFENDET

PETRVS HERMANNVS BVHR
HADELENSIS.

GOTTINGAE,
LITTERIS IOANNIS HENRICI SCHVLZII
ACAD. TYPOGR.

§. 1.

Inter efficaciora medicamenta, qvorum vires ſedulo perſcrutari medicum oportet, et qvorum vſus cautus et tempeſtivus egregie variis in morbis proficit, abuſus vero perniciem inſignem adfert, opium inprimis eminet, cuius vires iam accuratius exponere, conſtitui. Eſt autem opium materia reſinoſo gummoſa, coloris rubicundo bruni, odoris viroſi fortis, ſaporis primum nauſeoſi et amari, paullo poſt acris, calidiqve, quo caloris ſenſu lingua, palatum, et labia vltra quindecim minuta temporis prima adficiuntur, et ipſae nares ita irritantur, vt in ſternutationem propenſio oriatur. (v. Ill. Mvrray apparatus medicaminum Vol. II. p. 219.) Vires, quas in corpus humanum exſerit opium, variae ſunt, pro varia doſi, variaque morbi, in quo exhibetur, natura; excitat enim ſubinde, et vires cordis et neruorum leniter auget; ſubinde autem, ſenſus obtundit, ſolidorumque motus enormes pa-

cat, coercet. Egregiam quoque vim antiſepticam opio ineſſe Ill. Pringle (*Beobachtungen über die Krankheiten der Armee, im Anhange, p.* 430.) docuit. Quod autem de aliis quibuscunque remediis valet, de opio quoque dici poteſt; ſcilicet quantum plurimis in morbis ſalutis illud adfert, tantum quoque ſubinde noxae et periculi creat, illis vero praecipue in caſibus, vbi vel plethora adeſt, vel impuritas primarum viarum.

§. 2.

Haec de opio generatim dicta ſint, iam ſpeciatim de variis morbis chirurgicis, vbi vſum illius quam maxime proficuum eſſe, experientia docet. Primo autem egregie conuenit in vulneribus quibuscunque recentibus; vbi dolorem et irritationem in vulnere mitigando, animum aegroti perturbatum tranquillum reddendo, humorum ſolidorumque motus enormes egregie coercet "febrisque vehementiam potenter minuit. Caue vero, ne hoc in caſu paruas nimis illius doſes exhibeas, quae turbas ſolidorum fluidorumque vix coercent, ſed potius vi quaſi excitante cardiaca augent. Id quoque inprimis opium ſolidorum fluidorumque agitationem inflammatoriam febrilem ſedando, hic praeſtat, vt ad coercendam inflammationem opus raro habeat Chirurgus repetitis venaeſectionibus, quibus aegrotus adeo ſaepe exhauritur, vt ſuppurationi ſubſequenti perferendae impar ſit. Haec autem omnia confirmat experientia Cel. Bell, (v. Treatiſe on the Theory and management of Ulcers, p. 45.) qui de vſu opii in vulneribus recentioribus ſanandis ita diſſerit."

Theſe

"Theſe different evacuations being premiſed the next Object of Conſequence is, to procure eaſe and quietneſs to the Patient, which is often, in inflammatory Caſes, of more real ſervice, than any other Circumſtance whatever. The moſt effectual Remedy for this Purpoſe is *Opium*, which, when pain and irritation are conſiderable, as in extenſiue Inflammations very frequently happens, ſhould never be omitted. In large Wounds, eſpecially after Amputations and other capital Operations, in punctures of all Kinds too, large dozes of Opium are allways attended with remarkable good Effects. In all ſuch Caſes however, opium, in order to have a proper Influence, ſhould, as was obſerved, be adminiſtered in very *large dozes*, otherwiſe, it ſeems rather to have a contrary Effect; a Circumſtance, which is perhaps the chief Reaſon, for opiates in general having been very injuſtly condemned in every Caſe of inflammation." Conſentit quoque Illuſtris Archiater Regius RICHTER, (*v. Chir. Bibl. B. I. St.* 1. *p.* 118.) qui opii vſum in cura vulnerum recentiorum magnis laudibus extollit. Haec vero tantum de primis morbi diebus intelligi debent, nam ſi morbo iam adulto ſitis vrget, linguá alba, arida, aluus obſtructa, pulſus durus, vrina valde rubra eſt, opii vſus tutus non amplius eſt, certe caute et cum iudicio inſtituendus eſt. Facile ceterum intelligitur, in eiusmodi caſu opium, quicquid hic peragendum eſt, ſolum haud praeſtare, ſed alia quoque remedia requiri, eo inprimis reſpicere Chirurgum debere, vt quicquid irritat, vulnerique moleſtum eſt, tollatur, inprimis vero ſanguinis copiam, ſi nimia adeſt, venaeſectione imminuat.

§. 3.

Haud minorem efficaciam in vlceribus ſanandis, iis inprimis, quae laxa, pallida, flaccida ſunt, opium praeſtare, teſte *Illuſtri* RICHTER (*Chir. Bibl. B.* 5. *St.* 1. *p.* 117.) experientia docet. Neque mirum eſt, princeps enim eiusmodi vlcerum cauſſa laxitas, debilitas, torpor totius corporis eſt; opium autem parva et frequenti doſi exhibitum vires erigere, motumque humorum excitare paullo ante iam probavi. Neque in eiusmodi caſu internus ſolummodo, ſed et externus illius vſus quam maxime proficuus eſt; egregie enim conducit, eiusmodi vlcera frequenter ſolutione opii humectari. Maximum quoque emolumentum adfert iis in vlceribus, quae acriter dolent, ſiue ab inflammatione, ſiue ab acrimonia effluentis ſaniei dolor oriatur.

§. 4.

Aduerſus gangraenam illam, quae praecipue ex debilitate oritur, et in digitis pedum vtplurimum primo apparet, recentiores quidam, et inter illos quidem praecipue Celebris Angliae Chirurgus, POTT, (v. illius *Chirurgiſche Wahrnehmungen p.* 158.) vſum opii quam maxime commendant. Oritur ſcilicet haec gangraenae ſpecies, ſi ex quacunque demum cauſſa, vel ex ſenio, vel morbis, vel ingentibus diaetae erroribus adeo debilitantur vires cordis et arteriarum, vt propellendae humorum maſſae ad extremitates vsque impares ſint, vnde humorum in partibus his a corde remotis motus languet, calorque et vita perit. Sequenti vero modo vtplurimum haec gangraena oritur. Primum plerumque macula apparet in digito vtpluri-

plurimum quodam pedis, rubra, quae ſenſim livida, nigraque euadit, lente proſerpit, tandemque totum pedem occupat. Lentum plerumque morbi incrementum eſt, adeo, vt ſubinde intra anni ſpatium vix ad pedem perueniat. Quodſi vero huc peruenit, febris plerumque oritur, atque tunc quidem celerius increſcit morbus, exitiumque ſubito creat. Saepe ab initio ſtatim dolor aegrum excruciat, inprimis noctu, nec ſolum in loco adfecto, ſed non raro in toto pede. Immo factum aliquando eſt, vt antequam macula apparet, dolor totum membrum quam maxime adficeret. Neque tamen ſemper macula, ſed ſubinde quoque vlcuſculum primum morbi ſymptoma eſt, lividi pallidique coloris. Opulentos frequentius quam pauperes, frequentiſſime vero eos dirus hic morbus corripit, qui Bacchi Venerisque abuſu vires vitae labefactarunt. Argui quoque non raro poteſt otium, vitaque ſedentaria, rarius certe hoc morbo laborant, qui aere liberiori, vitaque exercitata fruuntur; egregie enim vires cordis motumque humorum excitat, ſtaſesque in extremitatibus diſſipat motus muſcularis. Atque in hac quidem gangraenae ſpecie opium egregie prodeſt, tantumque ſaepe efficit, quantum vix cortex peruvianus. Dari poteſt cum cortice peruviano, interim obſeruauit Cel. POTT, idem praeſtitiſſe ſolum opium, quod cum china coniunctum praeſtat. Parva vero doſi exhiberi debet, cauendumque ſedulo eſt, ne vim narcoticam exſerat, qua quidem labefactat potius vires, quae erigi hic debent. Tertia quaque hora granulum unum Cel. POTT praebet, ſimul diaetam nutrientem aegro concedit, emollientesque fomentationes et cataplasmata ad mitigandum dolorem parti adfectae applicat. Nocent teſte Cel. POTT, aromatica quaevis medicamenta externe

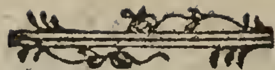

adhibita, in aliis gangraenae speciebus adeo salubria, cum hic tensionem et dolorem augeant, morbumque in genere peiorem reddant. Eandem ob caussam scarificatio partis gangraenosae, quae aliis in casibus plurimum plerumque emolumenti adfert, damnum potius quam salutem hic parit, irritando partes dolentes, doloremque et febrem augendo. Ceterum facile intelligitur, non cuilibet gangraenae huius indolis sanandae par esse posse remedium, quod laudavi, cum caussa illius ita saepe comparata sit, vt necessario omnem medelam respuat. Locus e. g. medelae non est, si caussa huius gangraenae arteria ossea, qualem describit Ill. v. SWIETEN (Comment. p. 750.) et Cel. NAISCH (v. *Abhandlungen praktischen und chirurgischen Inhalts aus den phil. Transactionen der Iahre* 1719. *bis* 1744. *Theil* 2.) vel tumor Scirrhosus aut cysticus (qualem observavit MORGAGNI de sedib. et causis morborum epist. 54. sect. 23.) arteriam aut venam comprimens, est.

§. 5.

Mentio quoque inprimis facienda est egregiae efficaciae, quam ad profligandum dirissimum malum, tetanum scilicet, spasmumque maxillae ex vulnere natum, opium exserit. Caussa huius morbi frequens est vulnus, inprimis partis tendinosae et aponeuroticae, e. g. digiti cuiusdam manus vel pedis. Mirum sine dubio videri potest, vulnera partium, quae omni sensu carere dicuntur, tam ingentia mala creare, nervosque totius corporis adeo afficere; varia tamen hic occurrunt, quibus hoc explicari potest.

Et

Et primo quidem negari nullo modo poteſt, partes, quae in ſtatu ſano omni ſenſu deſtitutae eſſe videntur, morbo correptas acute non raro ſentire. Morbus autem ille, qui ſanae partis ſenſibilitatem et irritabilitatem inprimis auget, illamque, ſi tam debilis eſt, vt vix percipiatur, ad inſignem gradum extollit, eſt inflammatio. Certe quotidiana experientia docet, partes, quae ſanae parum immo non omnino ſentire videntur, acute ſentire, ingentiaque ſymptomata nervorum irritationi tribuenda creare, quando inflammantur. Neque eſt, quod obiicias, ex Anatomicorum obſervatione tendines nervis penitus carere, cum Chirurgus quotidie obſervet, ex tendinibus, quae exfoliationem patiuntur, carnem excreſcere, exquiſiti ſenſus.

Porro partium tendinoſarum tam arcta ſtrictaque ſtructura eſt, vt ſi quid humorum ex cauſſa quacunque inter illas effunditur, vaſa pauca anguſtaque, quibus hae partes inſtructae ſunt, vix illud reſorbeant. Stagnat igitur, quod effuſum eſt, acreſcit, irritat. Dicta probat vehemens inflammatio digiti, quae panaritium vocatur, quae ſaepiſſime ex leui punctura oritur, ſubitoque miteſcit, imo diſparet, ſimulatque inciſio peragitur, ex qua plerumque guttula ichoris elabitur.

Pus, quod partes tendinoſae et aponeuroticae generant, malae vtplurimum indolis eſt, indigeſtum, tenue, acre, et ſine dubio quibusdam in caſibus, non parum adfert, ad exitanda varia illa inprimis ſpaſtica ſymptomata, quae haec vulnera comitari ſolent.

Cum

Cum partes tendinoſae et aponeuroticae firmioris texturae ſint, cauſſae cuicunque, quae illas diſtendit, parum vtplurimum cedunt, et vix elongari et extendi ſe patiuntur. Explicari inde poteſt, cur vehementia plerumque ſymptomata, dirus dolor, gangraenaeque magnum periculum plerumque comitatur inflammationem partium carnoſarum, quae ſub aponeuroſi latent. Intumeſcere enim nequeunt partes illae inflammatae, ob incumbentem aponeuroſin, quae comprimit illas, motum humorum in illis quaſi ſuffocat, gangraenam, dirosque dolores parit. Evaneſcunt plerumque omnia haec ſymptomata, ſimulatque diſcinditur aponeuroſis, partesque ſubiacentes inflammatae a moleſta illa compreſſione liberantur.

Illud quoque monendum eſt, pus prope tendinem quendam natum, facile in vagina illa, quae circumdat tendinem, inſcio Chirurgo ad remotas partes pertingere, variaque ſymptomata creare, quorum cauſſam Chirurgus haud perſpicit.

Addi tandem debet, illos non penitus errare, qui tendine ſemidiſciſſo, diſtendi integras fibras tendinoſas violenter, hancque illarum violentam tenſionem cauſſam eſſe putant, vehementiorum ſymptomatum, quae in eiusmodi caſu oriri plerumque ſolent. Certe experientia docet, obſilere vtplurimum omnia haec ſymptomata, ſimulatque tendo penitus diſcinditur. Egregie hoc probat obſervatio, quam Cl. VILDE (Iournal de Medecine Tom. 50.) de homine narrat, cui tendinis Achillis dimidium diſcindebatur. Diras ille patiebatur convulſiones, ſtatim euanidas, ſimulatque genu, quantum fieri poterat, flectebatur, et hoc quidem membri ſitu tendo laeſus relaxabatur.

Atque

Atque haec quidem potiora esse puto momenta, ex quibus gravia illa et insueta symptomata explicari possunt, quae plerumque vulnera partium tendinosarum et aponeuroticarum comitari solent. Neque vero in his solis caussa latere videtur diri illius symptomatis, de quo iam sermo mihi est, tetani scilicet, et spasmi maxillae. Aliam adhuc plerumque subesse caussam accessoriam, quae dictis se iungit, inde apparet, quod saepissime occurrant vulnera tendinum sine omni gravi symptomate. Atque haec quidem caussa accessoria duplicis generis mihi esse videtur.

Scilicet in aere subinde caussa latere videtur; atque maritimus quidem aer hominibus vulneratis inprimis infestus est. Docet certe experientia plurimorum medicorum, tetanum illum et spasmum maxillae frequentissime observari in locis mari vicinis, rarius occurrere apud nos et quibuscunque aliis locis a mare remotis. Memoratu dignissima est, aeremque maritimum iure meritoque tanquam praecipuam caussam tetani argui, egregie probat observatio Cel. Baion, (Histoire de Cayenne Tom. I.) qui regionem quandam mari quam maxime vicinam memorat, in qua spasmus ille, qui in vicinis locis frequentissime occurrebat, nunquam fere observabatur. Intererat scilicet huic regioni marique vicino tractus montium sylvis densissimis obtectus, qui aeris maritimi adflatum intercipiebat. Caesis post aliquod tempus sylvis istis morbus in hac regione frequentissimus observabatur. Cuiusnam autem indolis noxia materia illa sit, quae aeri maritimo inest, vulneribus infesta, dici facile nequit. Putridae autem naturae illam subinde esse, certe vulneratos, qui in aere versantur, putridis exhalationibus inquinato, facile hoc spasmo

corripi experientia docet Cel. THEDEN (v. *Neue Bemerkungen und Erfahrungen p.* 161.) qui in nosocomio magno aegrotorum numero exhalationibusque putridis quam maxime referto plurimos vidit hoc spasmo correptos, depurato autem ope ventilatoris aere nullum amplius observavit hoc morbo affectum: immo addit, hunc spasmum non omnino observatum fuisse in cubiculis illis, quae aer purus liberiorque perflabat.

Transspirationem suppressam plurimum adferre ad creandum, de quo iam loquar, morbum, frequens plurium medicorum experientia, inprimis vero etiam observatio Cel. SCHMVCKER (v. illius *chirurgische Wahrnehmungen*, 2 *Theil, pag.* 85.) docet, qui feminam narrat, cui mamma scirrhosa abscissa erat, die decimo tertio post operationem peractam bene valentem lectulum reliquisse et fenestrae apertae paullisper adstitisse. Correpta illa est paullo post spasmo maxillae letali.

§. 6.

Si quid aegrotis gravi hoc morbo adfectis auxilii adferri potest, id teste omnium medicorum experientia vnice, certe potissimum fit vsu opii. Ex plurimis scriptoribus, qui opium in eiusmodi casu commendant, vnum tantum nomino, virum experientissimum, Cel. SCHMVCKER, qui (l. c. p. 88.) experientia, ait, me docuit, opium vnicum esse remedium, a quo in hoc morbo salus expectari potest. Adhiberi vero potest et interne et externe. Plurimi vero medicorum in eiusmodi casu opio solo vsi sunt, vt Cel. WHITE (Cases of Surgery.) FARR (vid. medical Obser-

Obſervations and Enquiries Vol. 4.) Cel. WINSLOV (v. Collectanea Hafnienſia.) Cel. HENCKEL, (v. eiusdem *Neue medicíniſche und chirurgiſche Anmerkungen*,) aliique. Alii vero opio corticem peruvianum, vt Cel. PLENCK (v. illius *Sammlung von Beobachtungen 2 Band.*) alii ſalvolatile cornu cervi, flores chamomillae et gummi ſagapenum, vt Cel. THEDEN (l. c.) egregio cum emolumento addiderunt. Cel. Medicus Gallus de la ROCHE (v. *Sammlungen auserleſener Abhandlungen zum Gebrauch für praktiſche Aerzte B. 2. St. 3. pag.* 135.) vbi opium ſolum prodeſſe haud videtur, frictiones mercuriales commendat. Ceterum vero vulneris cura negligenda non omnino eſt; obtegendum ſcilicet illud eſt, humectandumque cataplaſmatibus fomentationibusque emollientibus, oleoſis, leniterque anodynis, ex floribus maluae, ſemin. lini, floribus camomillae, inprimis vero herba cicutae paratis, vt quicquid tenſum hic eſt, relaxetur, quicquid adeſt irritationis, ſopiatur, obtundatur. Si haec non ſufficiunt, diſcindendum eſt vulnus repetitis ictibus, ampliandumque, vt quicquid acrimoniae forſan hic latet, exire poſſit, quicquid hic eſt diſtentum, relaxetur. Interim tamen ſubinde obſervatum eſt, haec omnia, quamquam ſedulo peracta, gravi huic morbo tollendo haud ſuffeciſſe; atque in tali quidem caſu, me quidem iudice, pars laeſa, ſi fieri id poteſt, abſcindenda eſt. Obſervatio certe docuit, opium, quod ante hanc operationem nihil effecerat, abſciſſa parte ſtatim egregios praeſtitiſſe effectus. Neque magni momenti eſt iactura partis cuiusdam, vt digiti, in caſu, vbi vitae ſummum periculum adeſt.

Si quid autem in his casibus opium praestat, id solummodo magna dosi exhibitum praestat. Docet quoque observatio, eiusmodi aegrotos maximas opii doses ferre sine omni incommodo. Cel. FARR (l. c.) vnius diei spatio egregio cum successu dedit grana XXXVI opii; Cel. WINSLOV tertia quaque hora guttas XXVI laudani liquidi Sydenhami, Cel. WHITE intra quinque hebdomadum spatium grana opii CCCXVII exhibuit. Pergendum in vsu opii est, donec morbus mitescat, immo penitus dispareat: immo ne imminuenda dosis opii quidem est, antequam morbus penitus sublatus est; redire enim vehementiam mali, quod iam mitescebat, saepe observatum est, simulatque opium parcius rariusque exhibebatur.

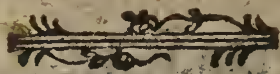
Sedulo ceterum puto respiciendum esse in curatione huius morbi, ad caussam illam accessoriam, quae cum vulnere iuncta malum excitavit. Quodsi itaque aer putridis exhalationibus refertus argui posse videtur, ego quidem inprimis corticem peruvianum cum opio convenire arbitror. Putredinis autem aliquid huic morbo plerumque admixtum esse, Cel. HILLARY (*Von den Krankheiten auf der Insel Barbados*) adfirmat, sequentibusque argumentis probat. Nocet, ait ille, plerumque in hoc morbo, vti in aliis putridis morbis, venaesectio; nocent purgantia; sanguis vena missus dissolutus plerumque reperitur: spasmi graves in morbis putridis inprimis frequenter occurrunt; frequenter inprimis occurrit morbis in locis maritimis, nosocomiisque. Certe apparet ex dictis, morbum hunc frequentissime, nisi semper, saltem in regione illa, vbi illum observavit Cel. HILLARY, putridae indolis esse, ideoque corticem peruvianum egregie hic conuenire.

Quodsi

Quodſi autem ex tranſpiratione ſuppreſſa inprimis ortus videtur eſſe morbus, ego quidem inprimis methodo Cel. THEDEN uterer, opioque ſal volatile cornu cervi admiſcerem. Atque haec quidem de hoc morbo ſufficiant.

§. 7.

Ad hernias incarceratas quoque a quibusdam, inprimis vero ab Illuſtri RICHTER (v. illius *Abhandlung von den Brüchen*, *B. I. pag.* 116.) opium valde commendatur. Ill. etiam TRALLES ſpaſmis opii vſu aliquatenus mitigatis facillime reponi herniam incarceratam obſervavit. Veroſimillimum ſcilicet eſt, herniarum incarcerationem ſaepe ſolis ſpaſmis tribuendam eſſe. Certe occurrunt herniae incarceratae, in quibus neque inflammatio, neque fecum accumulatio animaduertitur, vbi abdomen tumore tympanitico adfectum eſt, ſymptomataque alia modo remittunt, modo iterum exacerbantur. Immo fit aliquando, vt per aliquot horas penitus diſpareant. Credere in hoc caſu non abſonum eſt, ſpaſmum ſubeſſe, quamquam ſedes et indoles huius ſpaſmi explicari accurate nequeat. Cuiuscunque autem indolis et originis ſpaſmus ille ſit, id certe conſtat, ſoluere in hoc caſu opium incarcerationem, tollereque obſtaculum, quod, quo minus reponatur hernia, impedit. Neque in hac ſolum incarcerationis ſpecie, ſed in aliis quoque, quae ex inflammatione vel accumulatione oriuntur, egregie ſubinde opium conuenit. Plurimum enim in his quoque caſibus ſpaſmorum morbo ſe admiſcet, quod ex vomitu, ſingultu, frigidis extremitatibus, pulſu paruo duro intelligitur. Grauiorem reddunt ſpaſticae hae moleſtiae morbum, qui ſublatis his moleſtiis vſu opii, non ſo-

lum mitior, ſed et curatu facilior euadit; ſemper enim obſtaculi aliquid ex ſpaſmis his proficiſcitur, quod, quominus reponatur hernia, vel medicamenta, quae hic requiruntur, exoptatum effectum edant, impedit. Neque vero in his caſibus omni incommodo caret opium, ſi incauta manu adhibetur. Facile enim intelligitur haud conuenire, vbi inflammatio gravis, et vehemens febris aegrum adfligit, certe vena ſecanda eſt, antequam ad opium confugis. Addi in quocunque demum herniae incarceratae caſu alia remedia poſſunt, quae anodynam opii virtutem iuuant, vt balnea tepida, cataplaſmata ex herbis emollientibus anodynis inprimis cicuta, fomentationes, clyſteres emollientes etc.

§. 8.

In variis capitis laeſionibus, inprimis autem illis adfectibus, qui excommotione cerebri oriuntur, vſum opii Celebris Angliae Chirurgus BROMFIELD (v. illius chirurgical Obſervations and Caſes Vol. I.) nuper commendauit. Damnat ille venaeſectionem, purgantiaque remedia ab aliis valde in hoc caſu laudata, laudibusque extollit vſum pulueris, quod ex nitri depurati et tartari vitriolati vnciis quatuor, radicis glycirrhizae, ipecacuanhae, opii vncia vna conſtat, et nomen a Celebri Angliae Medico, DOVERO, habet. Diaphoreticam huius pulueris virtutem iuuat vſus balneorum tepidorum. Quodſi vero plethora adeſt, venam ſecat, alvumque ope clyſterum apertam ſervat. Aſſerit ille, ſymptomata, quae a commoto cerebro oriuntur, diſparere plerumque, ſimulatque diaphoreſis oritur. Continuandus vſus huius remedii eſt, quamdiu

diu ſymptomata durant, repetendusque eſt, ſi, poſtquam iam evanuerunt, iterum apparent. Nunquam hunc pulverem incommodi aliquid peperiſſe; ſemper plurimum emolumenti attuliſſe Cel. BROMFIELD adfirmat, obſervationibusque probat. Homo, cui ab inſigni vi externa caput vulnerabatur, ſenſu motuque priuatus ſtatim concidit. Vena ſecta, alvoque ope clyſteris reſerato pulveris *Doveri* ſcrupulum vnum ſumſit. Secundo die motus ſenſusque rediit, vertigo tamen, capitisque dolor illum adhuc vexauit, vnde quarta quauis hora Tincturae anodynae guttas decem ſumſit, veſperi autem pulveris Doveri ſcrupulum, et conualuit. Quonam modo opium in eiusmodi caſu proſit, explicare vix audeo. An excitat partes commotas, languore et atonia laborantes?

§. 9.

Oculorum quoque variis morbis opium mederi experientia docet. Adverſus oculorum inflammationes illud BOERHAAVE (v. illius Tractatum de morbis oculorum) vena ſecta, alvoque purgata, adhibet, illudque dolorem et irritationem minuere, ſomnum tranquillitatemque reſtituere, morbumque mitigare immo tollere obſeruat. Ad maculas corneae diſſipandas idem magnus ille Medicus, cum pulvere ſtanni opium adhibet, miramque illius efficaciam praedicat. Egregia opium pollere vi, ſpiſſos ſtagnatesque, qui corneam pellucidam obfuſcant, humores reſoluendi diſcutiendique, recentiorum quoque quorundam Chirurgorum Anglorum experientia probatur, qui forma emplaſtri ad reſoluendos tumores chronicos aliarum partium, e. g. Sarcocelen egregia cum vtilitate illud adhibent.

§. 10.

Vetat temporis ratio, quae habenda mihi eſt, pergere in exponenda fuſius opii egregia efficacia, ad ſanandos alios quosdam adhuc morbos, quorum mentionem nondum feci. Paucis itaque tantum addo, opium ſub vſu externo variis in caſibus vim ſalutarem anodynam aeque exſerere, ac ſub vſu interno. Nota cuilibet eſt mira illius vis acerbas dolores dentium ſopiendi ex carie dentis ortas, ſi ope goſſypii incarioſum dentem immittitur, vel etiam gingiuis genisque infricatur, aqua ſolutum. Spaſmos variarum partium hyſtericos aliosque egregie ſoluere externe adhibitum opium Cel. Whytt inprimis frequenti obſeruatione edoctus adfirmat, immo quietem et ſomnum hoc modo vſurpatum conciliare obſeruatio Cel. Richard de la Prade (Iournal de Medicine Tome xxxvi.) evincit. Sed haec ſufficiant.

THE-

THESES.

I.

Cortex peruvianus male pro ſpecifico in gangraena habetur.

II.

Sic etiam Opium in gangraena ſenili non eſt ſpecificum.

III.

Non dantur limites certi inter venena et medicamenta.

IV.

Veroſimile eſt, inflammationem Cerebri non eſſe Cauſam phrenitidis.

V.

Febrium intermittentium cauſa in primis viis latet.

VI.

Vomitoria in illis, finito paroxiſmo, data, multa efficaciora ſunt, quam ante paroxiſmum.

VII.

VII.

Sublata causa non semper cessat effectus.

VIII.

In febribus inflammatoriis sanguis non est dissolutus, ut Hewson contendit, sed condensatus et spissus.

IX.

Abstinentia a cibis nimia sanitatem minime conservat.